

Da Stalin tvilte på meldingen om Roosevelts død

Og hans sendemann Gromyko ble nektet å se liket

Vi har tidligere omtalt en artikkelserie av den amerikanske politiker og skribent Gerald L. K. Smith, som beskjeftiger seg med de rykter som fremdeles går i forbindelse med president Roosevelts død. Forfatteren peker her på at stikk i strid med vanlig praksis i USA ble presidentens lik ikke lagt ut på paradeseng. Ja, selv presidentens eldste sønn Jimmy Roosevelt, som først ankom like før begravelsen, fikk ikke se sin fars lik. Og så fortsetter artikkelen:

Disse kjennsgjerninger var tilstrekkelig til å sette tungene i Washington i bevegelse, og sågar å vekke bekymring i vide kretser både blant Roosevelts venner og blant hans motstandere. Folk som i et helt liv hadde vært politiske tilhengere av den ærgjerrige fire-dobbelte president var forvirret, ergerlige, ja endog bestyrtet over den måte dødsfallet var blitt behandlet på. Noen av dem sa det også åpent. Men det var lite å gjøre ved det, fordi det amerikanske folk i lengere tid hadde merket at protester, utilfredshet og forferdelse bare gjorde liten virkning på begivenhetene i Det hvite hus.

Det falt på Josef Stalin, Franklin Delano Roosevelts nære venn, å lukke døren til hemmeligheten med dobbelt lås. De av oss som har stått scenen i Washington nær og som kjente til det som der

Roosevelt gikk med på alle Stalins krav

foregikk gjennom år, visste uten tvil at Stalin hadde stor innflydelse i Det hvite hus, men vi tenkte oss ikke at det skulle bli han som gjorde sin politiske partners død til en dypere hemmelighet enn selv de uhyggelige omstendigheter krevet.

Straks han hørte om Franklin Delano Roosevelts død, satte Stalin seg i forbindelse med sin sendemann i USA, Andrej Gromyko. Han instruerte Gromyko om personlig å gå til Det hvite hus og å insistere på at kisten skulle åpnes, for så å meddele ham definitivt om han var overbevist eller ikke om at Franklin Delano Roosevelt var død.

Gromyko fulgte ordren så langt det var mulig, men støtte på uventede hindringer. Han oppdaget at selv en sendemann fra en av de fire mektigste nasjoner i verden ikke fikk tillatelse til å se liket. Han gjorde et formelt besøk hos den mann som dengang var statssekretær, Edward Stettinius, og gjorde ham kjent med Stalins ønske. Tilslutt meddelte han også Stettinius at det hos den russiske diktator rådet en viss tvil med hensyn til den fire-dobbelte presidents død. Stettinius antok at det var en enkel sak å ordne. Det hvite hus ville naturligvis imøtekomme ønsket. Det ville ikke by på noen vanskelighet å rydde Stalins bekymring eller tvil tilside. Den hvithårede diplomat, som senere uten hell forsøkte å gjennomføre Roosevelts plan om verdensherredømme, gikk tappert inn i Det hvite hus og satte seg i forbindelse med den eneste som der hadde myndighet til å ordne saken, og det var ikke avdødes enke, ikke privatsekretæren, ikke barna, men Samuel Rosenman, som den avdøde president gjerne kalte «Sammy the Rose». Det er en åpen hemmelighet at Samuel Rosenman har skrevet Roosevelts viktigste taler, især de som hadde forbindelse med vårt forhold til Tyskland, vår internasjonale politiske strategi og innenlandske foretagender som hadde forbindelse med opprettelsen av nye og uhorde embeder.

Formannen i Senatets rettsutvalg, Senator Pat McCarran har nylig avslørt i en senatstale, at det amerikanske folk er tvunget til å adlyde 110,000 lover som kongresser eller kongressmedlemmene aldri har hørt om eller behandlet. Disse lover er byråkratiske edikter, muliggjort gjennom Franklin Delano Roosevelts diktatoriske politikk. Han brukte 13 år på å overføre autoriteten fra lovgivningsmakten til eksekutivmakten.

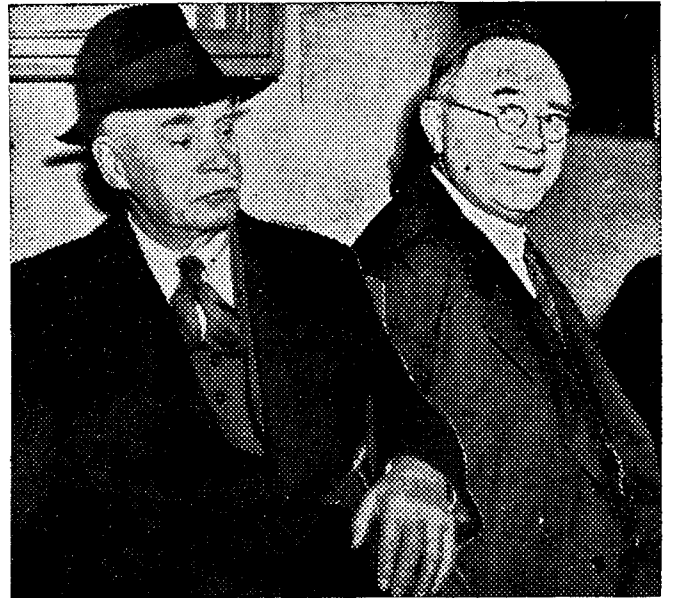
Det hvite hus sa nei til Stettinius, sa nei til Gromyko og sa nei til Stalin.

Fort. side 7

Cand. oecon. Leif Sundt:

Norges «nøytralitetspolitikk» før 9. april 1940

«Tampen brenner», herr Holm — Artikkel II.

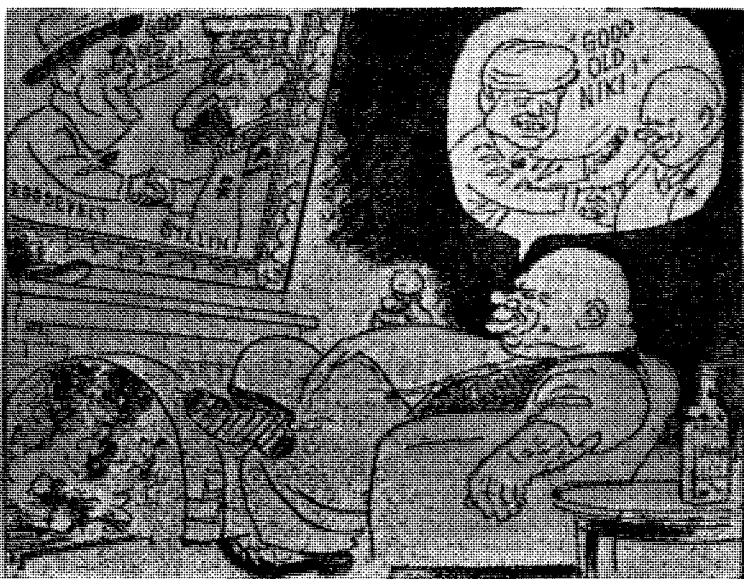
Nygaardsvolds og Kohts utenrikspolitiske dobbeltspill

Hvor man enn reiser i Norge — man kan komme til gamle slektsgårder øverst i våre fjellbygder, til småsteder langs kysten, til gjeve storgårder i de brede bygder eller man avlegger et besøk i en av våre større byer — overalt vil man kunne støte på nord-

menn som er ganske godt orientert om det utenrikspolitiske dobbeltspill som foregikk i de indre politiske sirkler høsten 1939 og de tre første måneder av 1940.

For alt jeg vet kan det samlede antall landsmenn som

(Forts. s. 6)

Roosevelts og Stalins arving

Aftenpostens forside 8. april 1940 med melding om britiske nøytralitetstraktater

Ad underliggende kriseårsaker

Enkelte etnologer drister seg til å trekke frem at etnologiske kunnskaper er blitt undertrykket i de to siste ti-år. Denne undertrykkelse lover ikke godt.

— Kulturhistoriens bølgegang forutsettes i alminnelighet nokså menneskelig betinget. Men hvis så mennesket selv forutsettes rent biologisk betinget, født og runnen av en evolusjons krefter, og en samfunnsrøkt ikke tar sogar prinsipielt hensyn til dette, men tvertimot undertrykker kunnskapene om det, så skulde derav den samme røkts kulturelle streben på lang sikt virke nøyaktig like effektivt som — tilbakeliggende folks bønnehjul!

Arvestoff og evolusjon påvirkes jo ikke (f. eks. radioaktivt og attpåtil gunstig!) av noen som helst form for bønnehjul, det blir ikke bedre folk av det. Ja, enkelte hevder at bønnehjul i denne forbindelse innebærer illevarslende forsøk på å lure seg unna Gud, reell blasfemi! — — —

En reelt fremskrittssvennlig samfunnsrøkt skulle etter dette fremfor alt inkludere typusforedling. Til å begynne med vel nærmest en gjenreisning i retning av den relativt forsvinnende mennesketype som etter alt å dømme representerte den hittidige aristokrat på jorden (jfr. antikkens aristokrater), og som — foruten ved broderkriger — i hovedsaken ødet sin arv på den måte som så krast symboliseres i Cro-Magnon-hulefunnet (avl med neandertaler).

I ingen andre forhold har vel følgende gamle ord vist mer nådeløs makt og mynde: Jeg straffer fedres misgjeringer på barn!

I en tid som mener seg fremskrittssvennlig, og ellers er høyst vitenskapelig innstillet, må den rådende tausehet om disse ting virke urimelig, mistenkelig, som en føren bak lyset med hensyn til de egentlige nøkler til vår fremtid. Ikke minst sett mot bakgrunn av den førsterangs oppmerksomhet nærbeslektede forhold er blitt tildel utenfor egen avl, nemlig i utviklingen av våre plante- og dyrekulturer, hvor vi — dels som forutberegnet — har innkassert likefrem uhyre gevinster!

Det begynner å bli pinlig lenge siden nå at forskningen bragte hjem dette tyngste gull, og Gud bør oss vær så god.

Tenk om vi betvang oss til å erkjenne at denne tystheten idag bare så alt for ty-

delig for en avgjørende del skyldes begredelig feighet og smisk (selvsuggesivt forvekslet med humanisme o.l.) overfor den forente makt av sjalu fremmedinnflydelse og kompleksbelemret tilbakeliggendhet og forfallenhet som i tide — med den demokratiske bibel i hånden — tilsynelatende fullstendig har beslaglagt og kamuflert angjeldende huller i samfunnsrøkten (i lovgivning, undervisning m.m.)? — — — ved et desperat tilsugerert medhold imot åpenhet om disse ting, og i å stemple mulig oppdukkende realistiske reparasjonsforslag som krenkende diskriminering, ond naisme o. l.? — — —

— — Inntil destruksjonskreftene kanskje en vakker dag mener seg sterke nok til å sette like godt resten av den hvite menneskehets beste del mot muren: Takk for hjelpen med å likvidere den nordiske ørn, spurvene skal vi nå greie å begrave selv — De begynner med voksende grunn å bli nokså sikre nå, de plaprer ut med hele greia si rett som det er. Denne makt fra ned, denne «antivevolusjonære» makt.

Det hender at undergraving ikke sees for bare infiltrasjon. Og i slike tider er det ikke ubetinget et godt tegn å ha et godt ord på seg. Det kan tilmed bety en kulturhistorisk hedersmedalje å bli straffet og tilsølet av myndigheter og folk flest. Det kan som tilforn innebære et edlere offer, en i vår bortskjemte tid temmelig fremmed og oftest umiddelbart uforståelig høyde av omsorg for barna og de som kommer etter.

Gunnar Furuseth.

Dødsfall

Bjarne Alexandersen er død 62 år gammel.

Alexandersen var fra Hamnerfest, og han var en av dem som måtte dra fra hjem og landsdel da tyskerne i 1944 gikk over til «den brente jords taktikk». Han kom da hit til Trøgstad og har senere bodd her.

Han var utdannet revisor, og som sådan praktiserte han også her sørpå til 8. mai 1945, da de styrende satte punktum for alle som ikke delte deres syn. Han fikk også prøve konsentrasjonsleiren, og han ble avhentet til soning lille julaften av de hensynsfulle myndigheter.

Bjarne Alexandersen var en stille og beskjeden mann,

Hva president Kennedy sa

Den 27. april i år holdt Kennedy en oppsiktsvekkende tale som eiendommelig nok er gjengitt temmelig ordrett i Verdens Gang, mens en del av systempressen med Dagbladet i spissen som sedvanlig gjemte sannheten etter Berggravs resept.

Man kan bare forbauses over at Kennedy våger å ta bladet så resolutt fra munnen og som et citat vil vise, taler rett fra leveren. Vi vil med en gang la president Kennedy få ordet i følge Verdens Gang's referat 28. april i år:

«Vår livsform står under angrep. De som gjør seg til våre fiender rykker frem over hele kloden. Våre venners eksistens er i fare. Vi står over hele verden overfor en veldig og hensynsløs konspirasjon, som i første rekke nytter seg av skjulte midler for å utvide sin innflytelsesfare — gjennom infiltrasjon i stedet for invasjon, ødeleggelse i stedet for samarbeide, trusler og terror i stedet for frie valg, gerilja ved natt i stedet for hærstyrker ved dag. Det er et system som har viet grenseløse og materielle resurser på å bygge opp et tett sammenknyttet og høyst effektivt apparat, som kombinerer militære, diplomatiske, etterretningsmessige, økonomiske, vitenskapelige og politiske operasjoner. Dets forberedelser er skjulte, ikke offentlige —».

Ja, sålunde talte president Kennedy i følge telegrammet fra New York. Det er ikke til å tro. Her taler presidenten i «Gods own country» om en sammensvergelse i global målestokk. Han sikter altså ikke i første instans til Sovjet, nei, sammensvergelsen er verdensomfattende og har også sine mektige innviende i De forente stater, altså innenfor murene.

Eiendommelig nok kan ikke presidenten an vise noe som helst middel til å slå denne sammensvergelse ned enda han er fullt klar over sannheten av det gamle latinske ordtak: Bedre en venn mellom fiender enn en fiende mellom venner.

Når man leser talen tror man å høre McCarthy, — Adolf Hitler, Vidkun Quisling, statsminister Baldwin. De talte alle om en sammensvergelse verden over, en verdensorganisasjon som er nærværende over alt og allmektig som skulle det være Gud selv, med det ene formål å gjøre verden moden for kaos og

som hadde bare venner. Den store deltagelse ved hans begravelse vidnet også om dette.

Han etterlater seg hustru og 6 kjekke barn.

Vi lyser fred over hans minne.

Johan Baastad.

Demokratisk hjernevask

Det skrives til FOLK OG LAND:

Det samme er ikke det samme. Det kommer bare an på hvem som gjør det.

Hvor tydelig er ikke nettopp dette blitt vår erfaring etter krigen.

Når tyskerne foranstaltet rettergang og dødsdom over partisaner, var det så fryktelig at det ikke var til å beskrive. Når Gulosten skjød ned vergeløse krigsfanger, var det beklagelig fordi nettopp denne notoriske forbryter syntes å ha vendt tilbake til samfundet gjennom en sterk nasjonal innsats.

Ensrettingen på det politiske plan har vel aldri vært større her i landet enn i årene etter krigen. Noen opposisjon hverken hører eller ser man noe til, og når det gjelder okkupasjonstiden, hersker det en enighet som ikke er til å tro for normalt utrustede mennesker.

Det samme er ikke det samme. Det skrives og tales om kinesisk og kommunistisk hjernevask, hvor ofrene utsettes for en slik ensrettet påvirkning at de til slutt bryter fullstendig sammen.

Men det er ingen som snakker om den kgl. norske demokratiske hjernevask som vi urettsforfulgte har vært gjenstand for nu i 16 år. Det er ingen som taler om den pine, den totale følelse av avmakt som vi dag etter dag er stillet overfor i de usannsynligste beretninger fra de 5 lange, tunge, mørke.

Det er ingen som tenker på det maktesløse raseri som må gripe ethvert anstendig menneske når det i den demokratiske presse og fra den like demokratiske kringkaster blir foret med uefterrettigheter, omskrivninger og svada, uten den aller minste sjanse til å ta igjen på samme forum.

Det er innrettet så viselig at avisene ikke tar inn stoff som ikke er signert, slik at avisen i allefall vet hvem som er forfatteren. I sannhet en betryggende ordning. For hvem av oss vil oppriktig talt

pandemonium. Ja, selv Churchill var i 1919 klar over forholdet.

Her hjemme er det vesentlig bare «Farmand» som har tangert problemet med den av Kennedy nå fastslåtte sannhet om en verdensvid sammensvergelse med den endelige makt som et snart oppnådd endemål.

Er det «Farmand»s mening heretter å slå sine pjalter i hop med gangsterne i den hemmelige, okkulte konspirasjonen? Her er ikke noe både og — bare et enten — eller! Det må selv Hoff forstå.

Hans Egede Nissen.

utlevere oss til en norsk avis idag. Har vi ikke med slit og møye og forsakelser i de aller fleste tilfelle karret oss frem til et godt levebrød, de fleste av oss, og vet vi ikke med all sikkerhet at det minste forsøk på å ta til gjenmæle kan koste oss vårt firma, vår stilling, kort sagt vårt levebrød.

Imidlertid må det være en feil ved den demokratiske hjernevasken. Den kan neppe være så effektiv som den kinesiske eller kommunistiske, enda man etter rettsoppgjørets moskvaprosesser neppe skulle tro at de herrer demokrater her hadde noe å lære der borte.

Forholdet er jo at vi fremdeles ikke kjenner noen som er blitt overbevist om sine feilgrep eller forbrytelser. Det er fremdeles ingen av oss som tror annet enn at våre politiske motstandere i ly av våpenmakt kastet seg over oss, fabrikerte lover på løpende bånd og i all hensiktsmessighet for å få tatt hevn.

Hevn, over hvem, og for hva?

Til syvende og sist er det ingen som lar seg fortelle av sine politiske motstandere hva som var motivet for ens egne handlinger, hva som var rett og hva som var galt. Vi var allesammen her i landet under hele krigen, og vi vet forbasket godt hvordan det var.

Så gjenstår det bare å gi den nydemokratiske hjernevaskledelse en dårlig NG for de mangelfulle resultater. — Kanskje var det en tanke for den å søke virkelighetens og rettens vei så lenge den får lov til å søke noen vei i det hele tatt.

A.

VEDDELØPET

VOLKSWARTE tenker seg kampen om ledelsen i Europa som en løpskonkurranse og setter som underskrift til denne karikatur: Løp, John! Charles leder med en neselengde!

HUSK BLADPENGENE!

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSON, ansvarlig
ALEXANDER LANGE**Er redning mulig?**

I de Hitlers testamentariske opptegetninger som **FOLK OG LAND** i sin tid gjengav, sier den tyske fører ansikt til ansikt med nederlaget, at fremtiden kommer til å bli dominert av kampen mellom Sovjetsamveldet og USA. Det gjaldt da at Tyskland ikke lot seg bruke i bondens rolle i denne kamp.

Dagens tyske nydemokratiske ledere fulgte ikke dette gode råd, med det resultat vi kan se idag: et Tyskland som er delt for godt og hvis enkelte deler er fullstendig avhengig av de to nevnte maktblokker.

Men Hitlers råd gjelder ikke bare Tyskland, men i høy grad også Norge, og for den saks skyld hele Europa.

Når en skal bedømme dagens situasjon, så er det naturligvis besnærende dette som hevdes fra mange hold, blant annet også av kommunistbladet **FRIHETEN**, at det er Quislings Europatanke som nå holder på å ta form gjennom Fellesmarkedet og NATO. Men like fullt er det ukorrekt. Det er så langt fra Quislings Europa det en nå holder på å bygge opp som økonomisk og politisk haleheng til USA, at det nærmest er det stikk motsatte. For de Gaulles, Vatikanets og Kennedy's nye Wirtschaftswunder-Europa, bygget på blank materialisme, på raseblanding, på storkapitalvelde og på vestlig militærallianse, har ingen likhet med det nordisk pregede, sterke og selvstendige Europa Quisling gikk inn for.

Rasemessig og nasjonalpolitisk utslettelse er i sannhet for stor pris å betale for materielle goder og velferds-eksperimenter. Og rent bortsett fra de goder vi har oppnådd med våre farlige allianser, så er det lite å håpe av en fremtid forrest på atomkirkegården, hvor våre nydemokratiske politikere har reservert oss plass.

Da er det visselig bedre å spenne livremmen inn, å holde oss utenfor de stores strid og de stores internasjonale hjelpeorganisasjoner. Spurver i tranedans har intet heroisk, bare noe komisk ved seg. Og det fører alltid til tragedie for spurven.

Det er svært mange i dette land som deler vårt syn her — det viser blant annet tilslutningen til Sosialistisk folkeparti — men de tror det ikke er noen mulighet for å komme bort fra den ulykksalige vei mot undergangen som våre partipolitikere har ført oss inn på. Og det skal medgis at det visselig ikke er lett å komme ut av de gygne slavelenker vi er bundet med. Men der hvor det først er vilje er det visselig også håp. Og pussig nok er håpet nå kanskje nærmere enn det har vært hittil.

Vi har såvisst ingen fidus til den mangfoldige venstre-radikale belgier Spaak og alle hans krumspring. Men denne tidligere generalsekretær i NATO har under et besøk hos Krustsjov faktisk lagt frem, og tydeligvis fått støtte for, et forslag som burde interessere Norge i aller høyeste grad. Det gikk ut på å opprette mindre «nøytrale belter» som en prøveordning for en kriseregulering i større stil.

Enn om Norge bød seg frem her som prøvelfelt, og fredlyste vårt land både for atomvåpen og for militærallianser med stormaktene? Kanskje kunne dette skje sammen med Sverige og i et vepnet nøytralitetsforbund med denne vår gamle bror som vi vendte ryggen i 1905.

Om det kanskje ikke er bedre å være rød enn død, så er det iallfall helt sikkert — trass i hva våre partipolitikere synes å mene — bedre å være nøytral enn atomdød.

Og her er da kanskje i denne stund da stormaktsblokkene skjelver i sine sammenføyninger foran en atomkrigs redsler muligheten for å slippe ut av stormaktenes mili-

Andre toner?

Vi har ved en tidligere anledning nevnt en bokanmeldelse i Arbeiderbladet av William L. Shirers juksebok om «Det tredje rikets vekst og fall». Anmeldelsen var skrevet av Torolf Elster og var en både interessant og pussig variasjon til den flom av skjellsord som pleier å flomme når noen av den kretsen skal skrive om Hitler og hans rike. Vi gjengir noen småplukk:

«Shirer har dessuten vært nødt til å velge mellom tituser av sitater, og han har nok av og til valgt det som passer ham best, slik at alt blir enkelt og entydig, hvor annet kildestoff kunne vist at sammenhengen er mer komplisert».

«Han kan ikke bebreides at han ikke løser gåten Hitler, men nok at han knapt forsøker å gå under overflaten».

«Den tyske Kleinbürger var også idealist, en tåket idealist, men beredt til å gå til det ytterste. Det gikk gjennom nasjonalsosialismen et drag av «den store utålmodighet», drømmen om paradiset som en først kunne nå gjennom «die Götterdämmerung».

«Men innslaget av forvirret mystikk og aristokratisk absolutisme hindret ikke at nazismen var en klar sosial bevegelse, båret frem av «de for-tapte sjeler», de arbeidsløse, de kriseramte bønder og den lave, uorganiserte mellomklasse.

Nasjonalsosialismen var den første politiske bevegelse som bevisst og direkte talte til de brede lag. Både sosialdemokrater og kommunister hadde først og fremst talt til den «politiske elite». Og tross sine småborgerlige trekk og Hitlers allianser med storkapitalen var nazismen både antiborgerlig og antikapitalistisk».

Hva kan det så komme av at ikke minst Arbeiderbladet har fremstillet både Hitler og hans bevegelse så helt annerledes? Og er alt bladet skriver preget av den samme respekt for sannheten?

Vet De - ?

— at staten Israel har to slags borgere, 1ste klasses borgere (jødene) og 2nen klasses borgere (kristne og muhamedanere) (Newsweek juni 1960), — at rasediskriminering således praktiseres i selve den jødiske staten mens jødene protesterte mot rasediskriminering ellers i verden?

tære klør. Og bedre er det visselig å være et slikt bytteobjekt under utviklingen av Berlinkrisen nå enn å bli kastet for ulvene av USA senere, slik som alle USA's protesjeer er blitt det i tur og orden når deres herre trengte et pusterum.

Aulabrannen nok engangProfessor Halvor Solbergs vitneprov
ifølge Aftenpostens referat

Ganske nylig forsøkte en kjent skribent i en av eftermiddagsavisene i Oslo påny å lage noe mystisk omkring både Riksdagsbrannen i Berlin og omkring Aulabrannen i Oslo, som han for begges vedkommende påstod var uoppløst. Det er forøvrig godt mulig at påstanden simpelthen skyldes uvitenhet, for den er stor og forskrekkende selv hos de en skulle tro var en slags grønne trær i den nydemokratiske ørken.

Også i forbindelse med universitetsjubileet har en forøvrig søkt å skjule det faktum at Aulabrannen var påsatt av norskfødte britiske agenter i den hensikt å lokke tyskerne til å ta represalier.

Når det gjelder Riksdagsbrannen, så er den som kjent klarlagt av det tyske blad «Der Spiegel» på en fullt ut tilfredsstillende måte, og bladets bevisførsel og konklusjon har vært detaljert gjengitt i **FOLK OG LAND** for lang tid siden. Så noe særlig mystisk er det ikke ved den. Det måtte da være at noen fortsatt får lov til offentlig å demonstrere sin uvitenhet om den.

Med hensyn til Aulabrannen, så burde det vel heller ikke være noe nevneverdig uoppløst ved den etter professor Halvor Solbergs vitneprov i Hoel-saken i Oslo byrett. Vi gjengir fra Aftenpostens referat onsdag aften 18. mai 1949:

Professor Solberg: Det er sagt at studentenes protest mot arrestasjonene ved Universitetet skul-

Arbeiderbladet kan få sagt det!

I en begeistret lederartikkel om det Israel, som uavbrutt setter verdensfreden i fare og som er like umåteholden i sitt forhold til de arabiske naboer (og opprinnelige eiere av landet) som til de nasjonale bevegelser som er like raseminded som jødene selv, skriver bladet bl. a. følgende visdomsord:

«Når den lille staten ved Middelhavets østkyst er en viktig faktor i dagens politikk, skyldes det ikke at den er mektig og rik, men den moralske styrke den har vist og de eventyrlige resultater folket har nådd i fredelig arbeid. Det blir lagt merke til i Norge og i Afrika, i India og Brasil.(!) Et helt folk har vært med på bedriften. Men vi har lov å være stolte over at lederne har vært demokratiske sosialister.» Akk ja, gledene er så mangfoldige.

le ha vært skyld i stengningen. Alle vet at den skyldtes Aulabrannen.

Dommer Høstad: Hva kommer alle disse motsetningene ved Universitetet av?

Vitnet: Flere av dem som satt i aksjonsutvalget var hysteriske og det er ikke så rart at de siden er blitt kommunister. Professor Jansen er imidlertid en sindig mann. Men professor Schjelderup gikk jo over til kommunismen. Før krigen var han tyskvennlig. Men da Hitler forsvant, valgte han Stalin.

Vitnet: Jeg var i politiets landssvikavdeling etter frigjøringen for å fortelle hva jeg visste om brannen, da jeg selv var interessert i å få den oppklart. Et navn ble nevnt, og det kjente politiet — sangeren Svein Bruun, som tilhørte London-Nytt. Da Svein Bruun holdt sin første konsert etter frigjøringen, hadde flere studenter møtt frem for å pipe. De hadde hørt om Bruuns befattning med brannen, og det var adskillige studenter som tok bestemt avstand fra brannstifterne.

Aktor: Svein Bruun — som også var spion — sang på NS-tilstelninger. Det kan jo tenkes at det var på grunn av dette at studentene pep.

GOD VENN HAR FYLT ÅR

Vi er virkelig alvorlig lei for at vi ikke i tide fikk beskjed om at avisens og Forbundets gode venn og hjelper gjennom mange år, murmester Nils H. Andresen, Oslo fylte 80 år 16. ds. For er det noen som fortjener en takk og hilsen fra alle de gamle feller og medkjempere, så er det i sannhet han.

Efter å ha fått sin faglige utdannelse her hjemme i Norge, arbeidet Andresen i sine unge år i Amerika, først og fremst i Florida. Da han kom tilbake til Norge ble han snart en av landets mest kjente byggmestere og er vel den som har forestått flest bygg for Oslo kommune. Det var i første rekke soliditet, ansvarsfølelse og stor faglig dyktighet som særpreget ham.

Andresen sluttet varmt opp om Quisling og Nasjonal Samling, og han stod uredd og åpent frem for det han trodde på. Det gjør han fremdeles den dag idag.

Naturligvis har en slik mann en stor venneskare, og sikkert er det mange som, selvom det er forsent til selve dagen, føler trang til å sende den gamle kjemper en hilsen. Han bor i Gyldenløves gt. 19.

Vidkun Quisling - den norske gåte

Professor Lyder L. Unstads historiske vurdering i Susquehanna University Studies

VI.

fikk bare 27,847 stemmer, sammenlignet med 22,000 for kommunistene og 500,355 for Arbeiderpartiet, og fikk således ingen representant på stortinget. I 1936 fikk NS bare 26,576 stemmer mot 618,584 for Arbeiderpartiet. NS-talerne ble angrepet på en ondartet måte av organiserte radikale elementer. Arbeiderpartiet med Nygårdsvold og professor Koht som henholdsvis statsminister og utenriksminister, hadde overtatt regjeringmakten i mars 1935. Borgerskapet var redd for sosialistregjeringens hensikter, og ved valgene i 1936 bruktes som slagord at høyrefløyen innen sentrumpartiene burde forsone seg så meget som mulig for å få flertall i stortinget. Det lykkedes for dem til en viss grad, men likevel var det 12 partier i felten, med Quislings NS som ett av dem. På dette vis beholdt Arbeiderpartiet makten og innehar den fremdeles i 1959.

Like før valget i 1936 sendte Quisling en skrivelse til Kongen, i hvilken han bad Kongen ta initiativet til å avskjedige arbeiderregjeringen «som var utgått av det ulovlige, demaskerte og kompromiterte Arbeiderpartiet». Leon Trotsky var den gang i Norge som spesiell gjest hos arbeiderpartirepresentanter i stortinget. Men «den konstitusjonelle konge», (d.v.s. alltid passiv) sendte bare skrivelsen til riksadvokaten og justisministeren, som det traff seg var Trygve Lie. Det er åpenbart at de «ikke fant grunn til å foreta seg noe i sakens anledning».

Som tidligere forlangte Quisling en sterkt øket og moderne forsvarsordning, ubetinget nøytralitet (d.v.s. ingen støtte til lojalistene i Spania) og utmeldelse av Folkeforbundet (som var et middel til å trekke Norge inn i en krig mellom stormaktene, slik som Churchill krevet i 1940).

Quislingpartiet deltok i kommunevalget i Oslo høsten 1937. Resultatet for NS-gruppen var meget nedslående og de ble på sine møter angrepet av organiserte kommunister på en meget usivilisert måte. Før valget innkalte Quisling sine beste medarbeidere fra alle deler av landet til et møte i Oslo, hvor flere tusen lå i telt i utkanten av byen. Der, sier en av hans tilhengere, «avla vi en hellig troskapsed til ham og vi lovet at vi ville følge ham under hans banner og førerskap selvom det skulle koste oss livet». De radikale elementer i Oslo ut-

Fort. side 8

Høykonjunktur for hakekors

Kjempeefterspørsel etter minner fra det tredje rike

Symboler og ideer går igjen, så det var tydeligvis ikke helt slutt

I motsetning til de offisielle kritiske børser, hvis tendens blir betegnet med svak, trykket og eftergivende, så finnes det en børs i London som er helt ut tilfreds med forretningene, skriver avisen «Die Tat» i Zürich. Denne børs, som er åpen en gang i uken i bydelen Kensington, og er blitt til et internasjonalt begrep under betegnelsen «Portobello Market», frembyr foruten tekstiler, sko, frukt, grønnsaker og blomster, fremfor alt antikviteter og kuriositeter. Blant disse spiller markedet for ordner og ærestegn en særlig rolle.

Den største omsetning av disse artikler har William Tobin, som har spesialisert seg på tyske «souvenirer» og som, etter hva han selv sier, ikke bare lever av de kunder som hver lørdag kommer til hans utsalg, men fremfor alt er leverandør for 300 interessenter som ikke bor i London. Hakekors, ordner, medaljer, våpen, militære utrustningsgjensstander, dokumenter fra NS-tiden utgjør Mr. Tobins varebeholdning, som stadig tømmes av skolebarn i London og av amerikanerne. I USA samler man på hakekors som kuriositeter. De tyske kunder er imidlertid tidligere partimedlemmer og Wehrmachtfolk, som har hørt om mannen i London som har på lager alle de ordner Hitler delte ut, og da deres egne utmerkelse kom bort under etterkrigstiden eller de av sikkerhetsgrunner selv ødela dem, bestiller de nå erstatning for dem hos Mr. Tobin.

Leverandører av disse «souvenirer» var før britiske soldater. Da disse imidlertid i de forløpne år enten har kastet bort, gitt bort eller solgt de krigsminner som de fant overflødige, så må man idag være litt forsiktig ved anskaffelse av «Eisernen Kreuzen» og «Frauenschaftsmedaillen», idet det i Storbritannia som i Tyskland finnes noen forretningsdyktige fabrikanter som utnytter konjunktorene og kopierer fra blod-

ordner og Pour le Merite til SA-bannere og marskalkstaver eller enhver annen gjenstand fra det tredje rikes tid for å sende dem til «Portobello Market» i London.

Siden åpningen av Eichmann-prosessen 11. april og de daglige utførlige referater er både efterspørslen etter og prisen på tyske souvenirs steget. Ordensmarkedet i Kensington har opplevd et oppsving som det tidligere ikke har kjent. Den eneste englander som synes at Eichmann-prosessen ikke kan vare lenge nok er William Tobin, som forlanger liebhaverpriser for sine varer og som blir kvitt dem trass i stadige prisforhøyelser. Han kan ikke engang etterkomme alle bestillinger fordi han mangler varer.

Korte marinesverd fra det tredje rike i noenlunde god tilstand er for eksempel ikke engang å få for en pris av 20 pund. Militæruluer og hakekors steg straks til 5 pund og blir idag med letthet solgt for 8 pund. Leibstandartespiegel steg fra 10 shilling til 3 pund, og simple armbånd fra SA koster idag 2 pund. Jernkors av annen klasse i god tilstand koster 1 pund, idet det dreier seg om en masseartikkel. Jernkors av første klasse derimot er så sjeldne at det finner kjøpere til fra 6 til 8 pund. Deutsche Frauenschaft-Abzeichen med Hitlers inngraverte navnetrekk fant for to år siden overhodet ingen liebhavere. Idag er de utsolgt og Mr. Tobin betaler sine leverandører inntil 3 pund for dem. Ridderkors og de høyere utmerkelse er blitt så sjeldne at de ikke lenger finner veien til «Portobello Market».

✱

I årene før krigsutbruddet solgte Mr. Tobin frimerker, mynter, sommerfugler og orientalsk kunst og kom aldri på den grønne gren. Idag gjør han glimrende forretninger med restbestanden fra det tredje rike. Hitlers etterlatenskaper har gjort denne kuriositetshandler i London til en mann som sorgløst kan se fremtiden imøte.

En stor del var bønder og av de beste folk i landet, sier Unstad

Det er innlysende at et slikt program ikke kunne virke tiltrekkende på andre av den moderne tids nordmenn enn noen få som fryktet for å miste sine jordeiendommer og kapitalanbringelser i den nye kulturs tidsalder. Det minnet for meget om Hitler, som på den tid nettopp hadde fremgang i Tyskland på en måte som liberale, sosialister og kommunister så med avsky på.

71 å begynne med var det Quislings tanke å få politisk makt på den vanlige måte, ved å velge stortingsrepresentanter, for i sin tid å oppnå flertallet, eller et tilstrekkelig antall medlemmer til å forsøke ved et statskup å omdanne landets politiske institusjoner. Det tok således del i stortingsvalget samme år, og deres møter ble sterkt forstyrret av kommunister og andre radikale elementer. De

Quisling taler på Youngstorvet

Studier i nutidens fascisme

Interessant artikkelserie av Maurice Bardéche i FRIA ORD

Den tid var fascismens ungdomstid: Marsjen mot Rom

II.

Grunntankene i dette samfund som den italienske fascisme tok sikte på kan sammenfattes slik: de parlamentariske forsamlinger erstattes av yrkesinstitusjoner, arbeiderne representeres i bedriftsledelsen, kollektivavtaler, sosial trygghet, organisering av fritiden. Dette var utgangspunkter fra hvilke en målbevisst streben i sosialistisk retning kunne vokse frem og ta form. En forutsetning var imidlertid herunder ikke til å komme forbi. Eftersom fascismen visselig ville bevare og beskytte den private eiendomsrett men samtidig hevde sin overhøyhet overfor enhver uhemmet kapitalisme, måtte den fascistiske stat være klart bevisst at den stadig måtte kjempe mot den skjulte fiende og stadig være på vakt mot den.

Den tid var fascismens ungdomstid, og jeg medgir at jeg ikke kan tenke på den uten med savn. Da fantes det svarte skjorter og blanke støvler, liktorer og hilsner med opprakte arm — men alt dette uten minste spor av herskermentalitet eller storhetsvanvidd. Mussolini selv tok alle risikoer og var knapt bevoktet. Han elsket folket, menneskene, barna, familielivet. Man kunne lett få en samtale med ham. Iblant satte han seg ved rattet i sin røde bil — som han forøvrig etter hva det sies styrte usedvanlig dårlig — og begav seg alene ut på landet i sin prokonsulprovinc Italia, på en meget enklere måte enn Lelius eller en Scipio ville ha gjort i den romerske antikken. Han var alminnelig avholdt. Ennu hadde man ikke begynt å male sentenser på husveggene. Og ennu var det ikke blitt en trosartikkel at «Mussolini har alltid rett». Det var et «folkelig diktatur». Fascistene brukte selv dette uttrykk, som lyder så underlig idag. Det var dengang Mussolini gikk kledd i ganske alminnelige klær. Jeg tenker

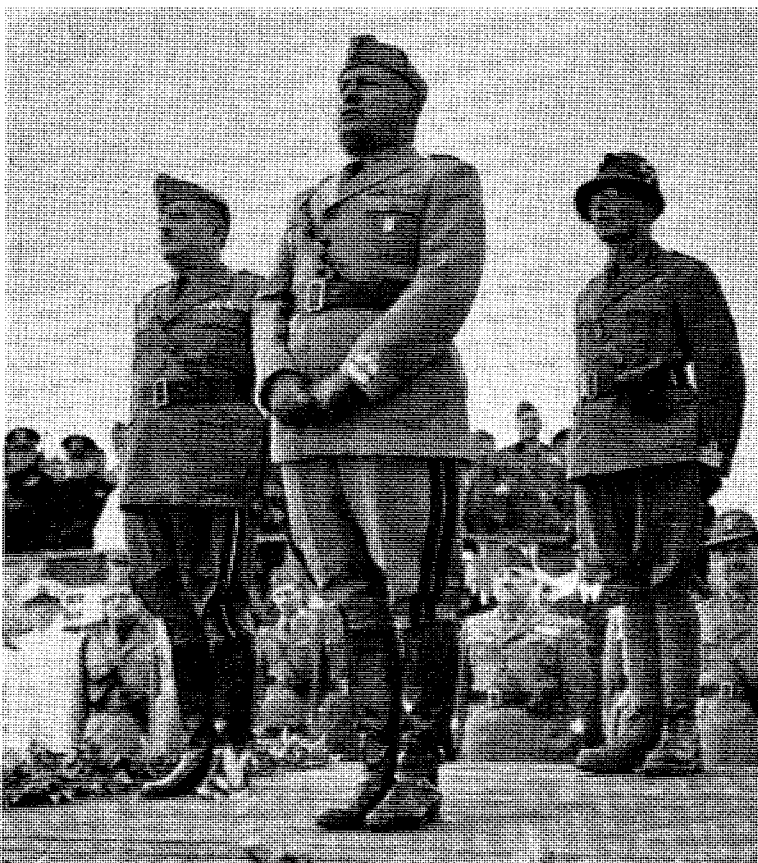
stadig på den tid med et stenk av vemod. Jeg syntes om den.

Den fascistiske stilen kom senere, denne utformede stil med sine uniformer, sine emblemer, sine inskripsjoner, sin støvletramp foran sjefen, som stod med knyttneven mot hoften og skjøt haken frem. Disse former for militær disiplin skulle være et uttrykk for nasjonens enhet. De skulle få den til å kjenne sin styrke, de skulle fylle den med handlingslyst, de gav løfter om mandige gjerninger, de talte om ære, heder og offer. Gjennom disse former skulle mannen i geleddet rykkes ut av sin trange, vanemessige tilværelse fra den gledeløse oppgave han fylte i storbyen. Han skulle bli en soldat på sin post. Hans liv skulle få mening og hensikt, han skulle kjenne seg forbundet med de andre menn, slik som soldater kjenner samhörighet med sine kamerater. Den tradisjonelle fascismen kjenner igjen seg selv i disse parademarsjer av un-

ge helter, hårde, urokkelige, fryktløse, som den blinde skjebne like godt kan gjøre til martyrer som til voldsmen, til rå knekter eller til helgener. Jeg vet vel at i kampen mot de bestående makter, i nasjonens kamp for å overleve, kan historien aldri være uten disse falanger. For å ha mot til å dø, må mannen kunne se det hårde lyset rett i ansiktet.

Men likevel — selv om nasjonens tilværelse hviler på denne medborgerlige krigsdisiplin, så kan den tilslutt bli farlig! Når Mussolini har blitt **il duce**, når han proklameres som ufeilbarlig, når han ikke lenger viser seg annet enn som en pave på en balkong, høyt over mengden og omgitt av dignitærer, som ærbødig står i giv akt foran ham på seks skritt avstand — da har han i mine øyne mistet meget av den charme som fantes hos den lille sosialistiske folkeskolelæreren som ble sitt folks leder. Og fremfor alt er han ikke lenger den folkets leder som han engang var. Vanen ved en majestetisk fremtreden, vanen ved stadig å representere, skiller menneskene fra hverandre. Han kjenner ikke lenger Italia annet en gjennom skuespilleraktige turneer og rapporter fra prefekter. Denne folkets konsul forvandles, tyngt av masseovasjoner, selv til en byråkrat blant byråkrater. Fascistpartiets høye dignitærer som omgir ham, blir hans øyne, hans hender, hans liktorer, bærende fasces, maktens ubehagelige symboler. Men tenk om de

Forts. side 7

Den fascistiske stilen kom senere — — —

England og Rudolf Hess

Forbausende artikkelserie i «Sunday Express»

om fangen i Spandau

«Jeg vet bedre beskjed om der Führers tenkemåte enn noen annen i hans omgivelser».

Under titlen «Rudolf Hess. Tyve års hemmeligholdelse — nå sannheten» har Londonavisen «Sunday Express» offentliggjort en stor artikkelserie, som gjør krav på å gi svar på spørsmålet hvorfor Rudolf Hess fløy til Storbritannia. Beretningen skal — hevdes det — berette om Rudolf Hess' tanker med hans egne ord.

Vi bringer med det ansette tyske tidsskrift NATION EUROPA som mellommann i nøyaktig oversettelse et utdrag, hvori det blir fortalt hvorledes Hess etter en første mislykket start forsøker å klargjøre for sine ledsagere hvorfor han må til England:

«Jeg vil forsøke å gi en erklæring», sa han. «Som dere vet er jeg en av partiets aller første medlemmer. Som dere likeledes vet gjenspeiler en stor del av min tenkemåte seg i boken «Mein Kampf». Og jeg er sikker på at dere vil være enige når jeg sier at jeg vet bedre beskjed om der Führers tenkemåte enn noen annen i hans omgivelser.

Hvis derfor noen nøyaktig vet hva Hitler vil, så er det jeg. Hitler ønsker et sterkt Storbritannia. Og han ønsker fred med engelskmennene. Det var jo grunnen til at vi ikke gikk løs på England etter Dünkirchen. Dere vet at et angrep da ville ha falt oss lett. Isteden har vi forsøkt å åpne forhandlinger. Vår fiende står nu ikke i Vesten, men i Østen. Derfra truer faren. Dit går der Führers tanker».

«Jeg mener Russland. Hvis vi fortsatt som hittil kjemper mot England, frykter jeg for at Tyskland tilslutt vil ha resten av verden mot seg, henvist til seg selv.

Amerika vil blande seg inn, og Amerika og England sammen er for sterke for oss.

Det kommer da ikke an på ånden og på vår beslutsomhet, men kjennsgjerninger og tall vil gjøre utslaget. Forenet

er disse to makter langt sterkere enn oss alene.

Det vil bety at det nye Tyskland som der Führer har skapt tilslutt igjen vil bli ødelagt. Vi har kjempet til vi er sjakk matt mot et folk som vi dog faktisk har det meste felles med.

Tyskland og Storbritannia vil begge bli fullstendig utmattet i krigen. Jeg lar Amerika utenfor beregningen, iallfall for den første tid, fordi dette land har enorme naturlige hjelpekilder.

Men engelskmennene vil måtte komme til den erkjennelse at de bare har tilkjempet seg en pyrrhus-seir. De vil miste sitt verdensrike — det vil nok Amerika sørge for. Snart vil England være en liten, overbefolket øy, som bare har tilbake en blek erindring om en berømmelig fortid.

Amerika vil være den umiddelbare seierherre og påtvinge verden sin vilje.

Men amerikanerne er ingen voksen og moden nasjon. USA er for ung, for lett påvirkelig og uten erfaringer i maktpolitikken. Amerikanerne hater alle kolonimakter fordi Amerika selv engang var en koloni.

Det vil bli meget snakk om frihet og uavhengighet og om enhver nasjons rett til å

(Forts. side 8)

Hess og Molotov

NORGES «NØYTRALITETSPOLITIKK»

(Forts. fra s. 1)

sitter inne med noenlunde nøyaktige opplysninger om hva regjeringen Nygaardsvolds nøytralitetspolitikk i virkeligheten gikk ut på, være langt større enn man i visse kretser er tilbøyelig til å regne med.

At antallet må være stort, er i og for seg ikke så merkelig fordi enkelte av de impliserte politikere, f. eks. Halvdan Koht og Trygve Lie, i sine memoarer uten tilsynelatende å genere seg det minste, enn si å rødme, uforbeholdent innrømmer at Norges nøytralitetspolitikk før 9. april var ren og skjær svindel.

De avgitte nøytralitetsløfter var det jo ikke deres mening å holde, når det virkelig røynt på. Når tidspunktet var inne, og den slubalansepolitikken som de også var blitt enige om å føre, ikke lenger lot seg opprettholde, måtte man sjølsagt — for å bruke kamerat Martin Tranmæls folkelige uttrykksmåte — sette en strek over alle løfter og innrette seg slik at «man ikke risikerte å komme inn i krigen på den range sida»!

Å føre en streng og gjennomført objektiv nøytralitetspolitikk med en slik baktanke som utgangspunkt, er selvfølgelig ugjørlig.

Er man først klar over at ovennevnte utenrikspolitiske retningslinjer var regjeringen Nygaardsvolds (les Kohts) utgangsposisjon, er det forståelig at for disse folk måtte spørsmålet om landets forsvarsberedskap komme i annen rekke, og ikke ble viet den samme årvåkne oppmerksomhet som under første verdenskrig.

Under den første verdenskrig sørget utenriksminister Ihlen og forsvarsminister Holtfodt for at norske miner ble lagt ut foran innløpene til våre byer og viktigste forsvarsområder fra krigens første dag, og samtidig sørget de også for at vårt nøytralitetsvern ble oppsatt og organisert på en så mønstergyldig måte som våre økonomiske og militære resurser tillot det.

Det kan vel heller ikke være noen tvil om at en sterk mann som general Holtfodt ville ha sørget for å innføre full mobilisering hvis han selv eller utenriksminister Ihlen hadde fått forhåndsvarsler om at en overhengende fare truet landet, hva Koht i 1940 jo hadde fått til overmål både under de første april dagene og tidligere.

Ved sin faste holdning den gang lykkedes det for regjeringen Gunnar Knudsen å holde vårt land utenfor kri-

gen, skjønt det nok mangan gang holdt hårdt.

Da den norske regjering natten til 9. april endelig mannet seg opp til et slags vedtak om å innføre mobilisering, skjedde det som bekjent på en slik måte at det vakte almen bestyrtelse blant de høyere norske offiserer som satt med ansvaret og som fikk til oppgave å forsøke å sette regjeringens underlige mobiliseringsordre ut i livet.

For disse arme mennesker, som enkelte av regjeringens medlemmer sågar har villet påføre skylden for at det senere gikk galt, — fortonet regjeringens mobiliseringsordre den 9. april seg som det rene vanvidd. «Den brøt» — som generaløyntnant Ole Berg — nuværende sjef for krigshistorisk avdeling — uttrykker det i en erklæring som ble offentliggjort 20/4 1960, «med all militær tankegang!»

Det er ganske klart, hva bl. a. overlege Scharffenberg har påpekt, at Norge kunne ha ydet en ganske annen og effektiv militær motstand i de første april dagene, hvis regjeringen hadde besluttet seg for å innføre «alminnelig mobilisering» f. eks. fra 4. eller 5. april 1940, slik som generalstabssjefen, oberst Hatledal, hadde anmodet om.

(Angående spørsmålet om det fra regjeringens synspunkt politisk sett var riktig eller ikke riktig å gjennomføre full og åpenlys mobilisering, f. eks. fra 5. april, har jeg dannet meg min egen teori, som det av plasshensyn ikke blir anledning til å komme inn på i denne artikkel).

Så meget kan man i hvert fall si, at som krigsforebyggende forholdsregel måtte en norsk mobiliseringsbeslutning ha vært gjennomført lenge før april dagene, om den skulle hatt noen virkning.

Hvis regjeringen hadde besluttet seg for å innføre delvis og stille mobilisering allerede fra 8. eller 9. januar, etter at regjeringen hadde mottatt Storbritannias truende note av 6. januar 1940 og man samtidig hadde latt begge de krigførende stormakter få utvetydig beskjed om at Norge var bestemt på å forsvare sin nøytralitet med alle tilgjengelige forsvarsmidler — og vel å merke mot enhver angriper, — er det sannsynlig at vårt land ville ha klart å holde seg utenfor også under den annen verdenskrig.

En norsk mobiliseringsordre på dette tidspunkt ville nemlig i så fall ha vært rettet mot Storbritannia. Hvis vi den gang hadde vist den tilstrekkelige fasthet mot presset fra vestmaktene og

spesielt fra Storbritannias side, ville et slikt mobiliseringstiltak muligens ha kunnet redde oss.

Folkerettslig sett ville vårt standpunkt i så tilfelle vært uklanderlig, hva den i hvert fall ikke var i april dagene i 1940, da vi som det heter i Hambros hovedinnlegg under det hemmelige stortingsmøte 8. april, stod overfor «spørsmålet om hvorvidt Norge fortsatt skulle søke å bevare sin nøytralitet til begge sider, eller om Norge, som det populært vil hete, skal velge sitt parti!» (Her er det ikke lenger tale om å bevare og verne om nøytraliteten, men man er allerede kommet langt på vei til å ta parti for de makter som først hadde krenket vår nøytralitet gjennom sin mineutrykningsaksjon samme dag og mot den makt som ville forsvare seg mot Vestmaktens aggressive hensikter på norsk område, som bl. a. stortingsmann Joh. Ludv. Mowinkel under møtet i utenrikskomiteen samme dag hadde betegnet som «et skammelig overgrep».

*

Et forhold som antagelig bare er kjent av noen få personer i Norge, er at forhenværende stortingspresident Hambro under en episode som fant sted i Stortinget i juni 1945, plutselig fikk et apoplektisk anfall, som man etter symptomene å dømme, — slik de i sin tid ble beskrevet av et troverdig øyenvitne, — må ha lov til å karakterisere som sjokkbetont hysteri!

Noen hver kan jo fra tid til annen få samvittighets-skrupler eller i det minste føle seg pinlig berørt, hvis vi plutselig blir stillet overfor kjennsgjerninger som vi vet kan komme til å avsløre oss om de ble kjent utenfor en engere krets.

Men det forekommer formodentlig meget sjelden at det er så lett for en utenforstående, som kjenner litt til en sjelig bekymret persons bakgrunn, å få øye på årsaken som har utløst den nervøse forstemmelse, — som det er i herr Hambros tilfelle.

Den 18. eller den 19. juni 1945 fikk Hambro — som den gang foruten å være stortingspresident fremdeles fungerte som formann for Utenriks- og konstitusjonskomiteen — under en konferanse med Stortingets daværende kontorsjef for første gang kjennskap til at medlemmene av den undersøkelseskomisjon som var blitt oppnevnt under okkupasjonen i henhold til «lov av 14/10 1943», og som hadde fått i oppdrag av Quisling å granske regjeringen Nygaardsvolds nøytralitetspolitikk før 9. april

— satt inne med avskrifter av de offisielle referater fra forhandlingene i de hemmelige stortingsmøter som var blitt holdt i tidsrommet: 3/5 1939 til og med 8/1 1940.

Ved den samme anledning fikk herr Hambro videre kjennskap til at medlemmene av «granskningskomisjonen» også satt inne med gjenparten av de offisielle referater fra Utenrikskomiteens møter i det samme tidsrom — inklusive et indirekte og ufullstendig referat av forhandlingene i Utenrikskomiteen og i det hemmelige stortingsmøte mandag den 8. april 1940.

(Fløsteparten av de dokumenter som det ovenfor er tale om, ble i 1950 — nærmest ved et mirakel får man vel si — utgitt i bokform ved overlege Johan Scharffenberg under tittelen: «Norske Aktstykker til Okkupasjonens Forhistorie».)

Desverre er ikke referatet fra det viktige møte i Utenrikskomiteen den 31/8 1939 kommet med i Scharffenbergs dokumentasamling. Boken inneholder heller ikke noe referat fra møtene i Utenrikskomiteen og i Stortinget 8/4 1940. Men denne utvilsomme mangel er heldigvis ikke så stor som det kunne synes, fordi Stortingets presidentskap i 1945 på eget initiativ lot offentliggjøre et begrenset utvalg av det dokumentmateriale som man antok at «granskningskomisjonen av 1943» var kommet i besiddelse av; bl. a. ble referatet fra forhandlingene under møtet i Utenrikskomiteen den 31/8 1939 utgitt som Stortingsdokument nr. 6 for 1945, og referatet fra møtene i Utenrikskomiteen og Stortinget 8. april 1940 ble utgitt som Stortingsdokument nr. 5 for 1945.

Det er meget lett å forstå at herr Hambro måtte bli ytterst bestyrtet, da han i juni 1945 fikk nyss om at utenforstående hadde fått kjennskap til innholdet av de omhandlede hemmelige stortingsdokumenter.

De inneholder nemlig de avgjørende beviser for at regjeringen Nygaardsvolds høytidelige løfter om at Norge skulle føre en streng og upartisk nøytralitetspolitikk i samsvar med vårt lands hevdvundne tradisjoner og overensstemmende med Haagerkonvensjonens regler om en nøytral stats rettigheter og forpliktelser, allerede var blitt sveket før Norges nøytralitetserklæringer av henholdsvis 1. og 3. september 1939 var blitt kunngjort. Disse erklæringer ble etter hva vi nu vet, utelukkende avgitt av politiske grunner, nemlig for

å føre det norske folk og delvis også de krigførende stormakter bak lysset om den nøytralitetspolitikk som Regjeringen fra første stund av hadde bestemt seg for å gjennomføre, — ikke som et uttrykk for et folkerettslig bindende løfte i overensstemmelse med det gamle og hevdvundne rettsprinsipp som heter: «Pacta sunt servanda», hvilket er utlagt: **Avtaler skal holdes!**

Mest kynisk og åpent er den særegne form for nøytralitetspolitikk som regjeringen Nygaardsvold hadde bestemt seg for å føre, blitt uttrykt av tidligere statsråd Trygve Lie i boken «Leve eller dø», s. 67, hvor han skriver:

«Vi var alle i regjeringen enige om to prinsipper, og om dem var det heller ingen uenighet i Stortinget:

1. At Norge skulle være strengt nøytralt, og 2) Hvis ulykken var ute, måtte vi komme på «den rette siden».

En Machiavelli kunne neppe ha uttrykt sine tanker stort tydeligere.

Ser man nærmere etter, vil man straks legge merke til at de to «prinsipper», som herr Lie så smukt taler om, står i avgjort strid med hverandre.

Fra første øyeblikk, nemlig fra 31/8 1939, hadde de innviede politikere bestemt seg for at Norge — tilsynelatende skulle være nøytralt, men samtidig ble det i de innerste politiske klikker underforstått at man i siste instans skulle bryte med nøytralitetslinjen og slutte seg til Vestmaktene, selv om disse først hadde krenket nøytraliteten. Mot dem skulle der ikke gjøres motstand med militære maktmidler, bare protesteres, selv om overgrepene var aldri så graverende.

En slik nøytralitetspolitikk har selvfølgelig intet med objektiv nøytralitetspolitikk i folkerettens forstand å gjøre, og derfor måtte den da også med uunngåelig nødvendighet føre til den katastrofe som heter Norges 9. april, med de ubotelige konsekvenser, ikke minst av rettslig og moralsk art, som gjennomføringen av denne uhederlige og æreløse politikk har ført med seg.

LEIF SUNDT.

«Hitler vil ikke ha krig, men han kommer til å tvinges til det, ikke i år, men snart. Det siste ord tilkommer som i 1914 England».

(Emil Cohn — «Ludvig» — i Les Annales, juni 1934).

*

Man bør ikke høre på den som sier «vox populi, vox dei», ti folkemassens skrik står alltid vanviddet meget nær. (Alkuin).

Da Stalin tvilte - -

(Forts. fra s. 4).

Hvorfor ville Stalin vite noe? Hvorfor var han mistroisk? Hvorfor tvilte han på enken, på familien, på avisene, på palassgarden, da meldingen «Franklin Delano Roosevelt er død» ble gitt verden? Erfarne og kloke iakttagere i Washington tror inntil denne dag, trass i alle argumenter i motsatt retning, at Stalin tvilte fortsatt.

Hvorfor var han så ivrig etter å få vite? Her er svaret: Roosevelt hadde, som verden vet, konferert to ganger personlig med Stalin — en gang i Teheran, en gang i Jalta. Disse personlige konferanser kostet USA bokstavelig talt millioner av dollars. Når presidenten reiste til disse møter, ble han ledsaget av slag-skib, bombefly og flak-artilleri, tusener av soldater og et utrolig stort marinepersonale. Før Roosevelts og Stalins ankomst ble hvert hus i området hvor sammenkomsten skulle finne sted gjennomløst. Hver fordektig person ble enten arrestert eller isolert. Stalin stolte ikke på amerikanerne når det gjaldt tilberedningen av hans mat, og amerikanerne stolte ikke på russerne. Roosevelt og Stalin hadde begge med folk som smakte på og undersøkte maten før den ble servert. Konferansene var omgitt av den største hemmelighetsfullhet i strid med alle tradisjoner i en fri republikk. Begge menn oppførte seg som diktatorer — den ene var diktator og innrømmet det, mens den annen var det, men bestred det.

Mange av oss trodde den gang, og har nå fått det bekræftet som en ubestridelig kjennsgjerning, at Roosevelt gikk med på alle Stalins krav. Han lovet Stalin praktisk talt alt han ønsket: løvens del i Kina, anledning til å gripe inn mot India, Hitlers bytte i Europa. Han lovet å la det kommunistiske parti i USA være ifred. Han lovet å ikke foreta seg noe mot den røde progaganda i USA. Etter en av sine samtaler med Stalin sendte Roosevelt ut en forordning hvori han beordret ødeleggelse av alle akter om rødt personale i hær og flåte. FBI og J. Edgar Hoover beholdt alt og har fremdeles idag oversikt over de kommunistiske intriger og personligheter, mens en antar at den militære etterretningstjeneste og flåtens etterretningstjeneste gjennomførte ordren bokstavelig.

I gamle dage var det, særlig i de asiatiske og halvasiatiske land, vanlig praksis at diktatorer, konger, herskere og militære maktthavere møttes og traff avtaler som

vedrørte de nasjoner de representerte. Imellom gav en hersker i sin iver etter å gjøre en god handel umulige løfter. Når han da vendte tilbake til sitt land, lot han seg ikke mere se. Når han var forsvunnet på denne måte, pleiet palassvakten å si til verden at han var død. På det vis nød hans land fordelene ved en avtale uten å måtte oppfylle forpliktelsene. Skjønt Stalin hevdet å være en venn av Roosevelt, og skjønt Roosevelt lovet og også utførte i praksis alt Stalin ønsket helt til sin død, så må Stalin ha visst at Roosevelt var en glatt-tunget og oljeglatt politiker. Sikkerlig må det ha vært tider da Roosevelts løfter forekom ham å være for gode. Sikkerlig må han ha visst det som mange av oss visste, at Franklin Delano Roosevelt var en av de mest overbevisende løftegivere i den politiske verden gjennom alle tider, enten han nå aktet å holde løftene eller ikke.

Blant løftene fra Franklin Delano Roosevelt, alle tiders overdemagog, var følgende:

1) Under valgkampen i 1940 om presidentembetet visste Roosevelt at det amerikanske folk ikke ville ha noen krig. I sin tale i Boston 1940 sa han:

«Jeg sier dere, fedre og mødre, påny og påny og nok en gang: Deres sønner skal ikke bli sendt for å kjempe og dø på fremmed jord».

I sin tale i Philadelphia like før hans opptreden i Boston hadde han føyet til ordene «hvis man ikke angriper oss». Dette vakte sterk mistanke i folket, som antok at man ville fremkalle et angrep som et alibi. I mellomtiden hadde motkandidaten lovet «ingen krig under noen omstendigheter». Før å overby ham utelot Roosevelt i Boston ordene «hvis man ikke angriper oss».

2) I valgfelttoget i 1932 jamret Roosevelt over regjeringen Hoovers ekstravaganter og pengeforbruk og forsikret nasjonen om at han ville senke utgiftene med 25 prosent. Under sin regjeringstid har New Deal-presidenten — rent bortsett fra krigsomskostningene — gitt ut mere penger enn alle de andre presidenter i USA sammenlagt.

Stalin fryktet for akkurat det som faktisk hendte, at USA uten diktatoren Roosevelt ikke ville gjøre så meget for ham som det ville blitt gjort hvis hans partner hadde levet. Fordi han kjente reventuren til herren fra Heyde Park, var det Stalin om å gjøre å få bragt på det

KOMMUNISMEN SKAL OMSKIPAST

Bladet Varden hadde nyleg i sin leder ei omtale av planene for den kommunistiske ideologi for framtida og denne plan er meir enn oppsiktsvekkjande. Hovudinnhaldet er at dei einskilde mennesker skal forvandlast til idealmennesker, som er så fullkomne at det kommunistiske samfunn skal bli eit paradys på jorda. Den nåverande regime er berre å rekne som eit gjenomgangsstadium. Omkring 1980 skal Sovjett vera på god veg ut av det sosialistiske forstadium, som det nå gjenomgår.

Kan vi tru at dette er ålvarleg og ærleg meint? Det er ikkje lett for oss frie folk å tru det etter det vi hittil hev erfare om Sovjettplanane, men Krustsjov må sjølv hava gjenomgått ei forvandling og innsett at den veg han nå og hans forgjengere fyrr hev gått, den fører ikkje fram.

Den verdensomspennande Moralske opprustning, som nett nå har gripe så sterkt om seg hev kanskje gjort at Krustsjov ottast at Moralsk opprustning sin ideologi vil stana kommunismens frammarsj. Det er mykje som tyder på at dette også er tilfelle. Og er denne her antyda hypotese eit faktum, så er Krustsjov sin plan «ein dyd av nødvendighet».

Dei som fylgjer med i Moralsk Opprustnings Informasjon vil vita at mange framge framståande kommunister hev gjenge over til Moralsk Opprustning sitt mektige arbeid ute i verden for sin ideologi. Denne ideologi tek sikte på å vinna også kommunistene for seg. Den er ikkje bunden til noko bestemt folkeslag eller nokon politikk, men femner om alle folkeslag.

Gjev det er så vel, at den nyleg kunngjorde plan for framtidens kommunisme er ærleg meint. Då vil den saman med Moralsk Opprustnings ideologi skapa betre individer og ein betre verden.

Dette er då også den einaste trygge, farbare veg ut or den katastrofale stoda verden nå er inne i.

Olav Sending.

rene om palassgarden eller en eller annen mektig gruppe hadde latt sin talsmann hemmelig forsvinde, fordi han hadde gitt løfter som ikke lot seg oppfylle eller omgå. Stalin beholdt sin tvil og sin mistro. Og ingen beretning fra palassgarden, eller offentlig erklæring fra familien Roosevelt er noensinne blitt gitt om hvorfor man avsto Stalins ønske.

— — —
Etter presidentens død ble det bekjentgjort at Roose-

STUDIER -

(Forts. fra side 5)

ikke lenger har det riktige omdømme? Om de kanskje like ut i enkelte tilfeller er innskrenkede? Om kløften mellom landet som virkelighet og landet som idé hver dag blir større, mens den hjelmbærende armé som daglig under sang paraderer foran diktatorens vinduer somler bort denne kløft i hans eget sinn?

Kanskje er dette den virkelige årsak til den katastrofe som tilslutt rammet den italienske fascisme. Mussolini ble opprørt over Folkeforbundets sanksjoner mot hans Etiopiaforetagende. Han drømte om et militært sterkt, et romersk, et hjelmbærende, et ukuelig Italia. Han lyttet til legionenes taktfaste trampen. Og denne legionenes trampen hørtes jo faktisk utenfor hans vinduer. Pretorene viste ham på kartet legionenes feltleire. Han talte om «den krigsdyktige nasjon» og jo mere han talte om den, dess mere kom han tilslutt selv til å tro på denne krigsdyktige italienske nasjon. Han glemte bort det virkelige, charmerende italienske folket, mandolinene i Napoli, de mange tusen flittige og dyktige håndverkere, de veldige, karige og fattige og solbrente slettene, den dampende suppe på det fattige bordet, som familiene samlet seg om når solen gikk ned. Hans blikk på Italia ble en diktators drøm istedenfor en våken iaktta-

velts papirer, Roosevelts brever — faktisk hele Roosevelts korrespondanse — ville bli sendt til Heyde Park, men så enkelt var det ikke. «Sammy the Rose» tilrev seg den hele forføyning over aktene og gjennomgikk dem, bokstav for bokstav, papir for papir, blyantsnotat etter blyantsnotat og fjernet alt som offentligheten etter hans mening ikke burde se. Ble disse papirer tilintetgjort? Hvis ikke, hvor er de så? Hvem har man gitt makten over den offisielle korrespondanse til en mann som var vår president? Hvorfor skulle forfatteren av talene til Roosevelt få maktfullkommenhet til å tilintetgjøre aktene til en amerikansk president? Hva er det som hemmeligholdes for det amerikanske folk? Meget, meget, altfor meget!!! Ikke bare er meget, altfor meget blitt skjult nu, men meget er også stukket bort før Roosevelts død.

*

I en senere artikkel skal vi komme tilbake til hva Mr. Smith skriver om selve dødsfallet, og de rykter og hemmeligheter som knytter seg til det.

gers. Og han glemte også at den sosiale rettferdighet innebar en daglig fornyet kamp. Den er ikke vunnet engang for alle. Den krever uendelig kjærlighet og uendelig vaksomhet, en stadig nærværende, klar beredskap til å forsvare de arbeidende mot de rikes og mektiges utslagning. Og fremfor alt å ikke la seg nøye med prefektenes redegjørelser.

Forvillet av sin storhetsdrøm lekte Mussolini med skygger og glemte det vesentlige. Keiser over en drømmenasjon, trykket han på knapper som ikke virket lenger. Inntil tilslutt — ganske som den gjenoppståtte løytnant Buonaparte på et hår reddet keiser Napoleon fra hans skjebne vårvinteren 1814 ved Montereau og Champaubert — ble det den lille sosialistiske folkeskolelæreren som igjen nesten som ved et under kom den truede diktator Mussolini tilhjelpe.

Intet er nemlig mere rørende i den italienske fascismes historie enn den tilbakevendende til kildene som kom istand under trykket av nederlagets jernneve. Programmet for Salo-republikken 1944, det var det med hvilket Mussolini tyve år tidligere burde ha våget det store spillet med sin makt og sitt liv som innsats. Der fantes sannheten i fascismen. Men den kom for sent, aldeles som Napoleons hårde kamper i felttoget i Frankrike i 1814. Det kommer alltid et øyeblikk da ingen innsikt, ingen visdom lenger kan avverge de forferdelige følger av tidligere feiltrinn. Mussolini falt på sin caesarisme, på den isole-ring som følger med all caesarisme, på de chimærer som den oppelsker, på den falske optimisme og de lett kjøpte fremganger som den gir seg tilfreds med, på det blå den kaster i øynene og som tilslutt gjør både tilskuere og skuespillere blinde.

Således dro drømmen om det romerske imperiums gjenoppstandelse den italienske fascismen med seg i fallet. I sin historiske beruselse tapte den sansen for realiteter. Og den lærdom vi kan trekke er den, at den sanne fascisme ikke må nøye seg med å være caesarisme.

Fortsettelse følger i neste nr.

Vi ved, et fjæld kan sprænges, og tvinges kan en elv, men aldrig kan et folk forgå, som ikke vil det selv.

(Valdemar Rørdam).

I denna tid så fräck och dum, må mycken vrede hava rum, och det är skam att vara ljum!

(Erik Axel Karlfeldt)

Den norske gåte -

(Forts. fra side 4)

nyttet til det ytterste slik «efteraping av Hitlers metoder». På en meget profetisk måte advarte Quisling Oslo om at «det er voksende mulighet for storkrig. Følgene av Arbeiderpartiets utenrikspolitikk er at Norge vil bli trukket inn i en slik krig». Han krevet mere virksomme forsvarsforanstaltninger og fortalte folket om «luftarmadaenes enorme utvikling» og at «det vil finne sted luftangrep på sivilbefolkningen i byen. Vi skulde forberede oss på en slik hendelse». Men de lo av ham — og måtte føle det på kroppen i 1940. Quisling sa i 1937: «Oslo valgte Marx og Mammon».

Men i 1938 følte han seg tilstrekkelig oppmuntret til å skrive at «over hele verden er nasjonalismen på marsj fremad — Nasjonalismen er det tyvende århundredes politiske ideal og skjebnen har bestemt dets endelige seier», unntatt i Norge, hvor han fikk et nytt kraftig sjokk. Han imøteså med forventning stortingsvalget i 1939. Imidlertid fant et stort flertall i stortinget i 1938 det politisk formålstjenlig å forlenge sine mandater med et år, til 1940. Hvorledes kunne de lovlig gjøre dette? Hvis ordlyden av § 112 i Grunloven betyr noe, så var dette visselig en ulovlig handling, for proposisjonen hadde ikke vært forelagt velgerne til standpunkttagen i 1936, og folket hadde valgt representanter for bare tre år (den vanlige periode). Men i et parlamentarisk demokrati kan alt passere, hvis den herskende gruppe så bestemmer. Naturligvis erklærte Quisling handlingen for ulovlig og et bedrageri, såvel som et statskup — som det sikkerlig må ha vært. Han og NS anså derfor stortinget ulovlig etter januar 1940. Deres handlinger ble preget av denne innstilling.

En kan spørre: Hvem var disse medlemmer av NS-bevegelsen, disse som senere ble kjent som «quislinger»?

Det fremgår av mange beretninger at den største del kom fra velstående bønder, særlig i de østre og søndre deler av landet (i onnene anvendte de arbeidere som tilhørte sosialist- og kommunistpartiene). En annen kontingent bestod av viktige industridrivende, (særlig blant dem som hadde forretningsforbindelse med Tyskland (nr. 2 etter Storbritannia i utenrikshandelen) og arbeidsgivere for et stort antall «ytterliggående radikale». En annen fraksjon bestod av hva man kan kalle «norske imperialister», de aktivister (dog ikke alle) som hadde til formål å gjenvinne Øst-Grønland, og også et stort antall per-

soner som ble drevet av sterk nasjonalfølelse — under en slags gammel jødisk illusjon at Gud hadde gitt Norge til nordmennene (de av og for den tradisjonelle kultur). — Blant disse var offiserer, lærere og statstjenestemenn, teologer, forfattere og småbønder. I listen over deres navn finner vi «de beste familier» i landet, og en kan lett få det inntrykk at de representerte de beste folk i landet.

Under den tyske okkupasjon sluttet ytterligere tusener seg til NS-gruppen, og blant disse var også opportunisten av forskjellige kulører. Flere propagandister taler om «quislingene» som «villedte ungdommer i de høyere skoler», «et rusk om snusk av åndelig forkrøblede personer» og «det som moralsk om ikke intellektuelt var folkets berme». Disse propagandister hadde medvind under krigen, og verden er fremdeles preget av det de bevisst laget til. Men de medlemmer som preget bevegelsen var solide og i høy grad fedrelandssinnede borgere, en stor del av dem kom over fra Fedrelandslaget, som var stiftet av Nansen og Michelsen, menn som var gjennomsyret av landets tradisjonelle kultur. De fryktet for sosialist-kommunistene med deres programmer som representerte en «fremmed kultur», bolsjevisme og eiendomskonfiskasjon.

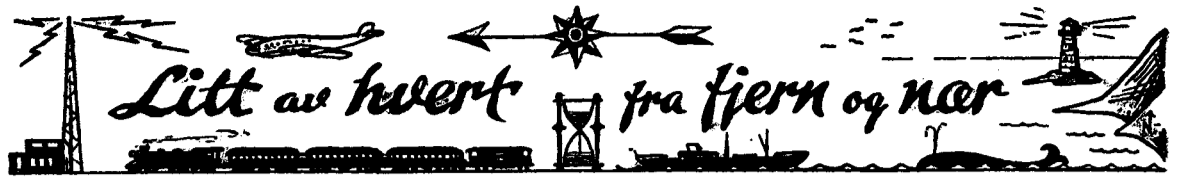
Som foran påpekt agitert Quisling-gruppen uavbrutt for et bedre forsvar av landet og «sann nøytralitet», mens liberalistene og arbeiderpartiene forsøkte å avruste nasjonen. Det er betegnende hva Nygaardsvold, statsministeren, sa i 1937: «Regjeringen har basert sin forsvarspolitikk på å bygge opp landet økonomisk, sosialt, materielt — ikke militært». Imidlertid, etterat arbeiderpartifolkene overtok regjeringen i 1935 og således hadde makten over det militære av enhver art, foregikk det en liten forandring i deres holdning til forsvarsforanstaltninger. Motvillig bevilget de små tilleggsbevilgninger til forsvaret, men selv i 1938 beløp disse summer seg bare til 3 dollars pr. hode, og en stor del av det var ikke engang anvendt i 1940. I desember tok de endog en fagoffiser, oberst Ljungberg, til forsvarsminister, og da syntes statsminister Nygaardsvold en var vel forberedet.

(Forts. neste nr.)

Bergs Assuransebyrå

ALT I FORSIKRING

Arbiensgt. 1 — 44 49 94

JA, VI SELGER DETTE LANDET.

Det er ikke så lenge siden mange av dem som idag styrer Norges land og rike ved hjelp av Arbeiderpartiet laget parodier på fedrelandssangen og demonstrerte sin protest mot de borgerlige ved å synge: «Ja, vi selger dette landet». Siden har det nok reit endel vann i havet, men likefullt er det jo eiendommelig å notere seg at de samme folk for en tid siden sendte en av sine egne, Trygve Lie, som en slags salgsagent rundt omkring i verden nettopp for å avsette landet til den utenlandske kapital. Men ikke nok med dette. Interessentskapet Øvre Otra, som skal bygge ut Brokke Kraftverk for 260 millioner kroner har fått beskjed fra Finansdepartementet og Norges Bank om at minst 50 % av lånebehovet må dekkes utenlands. Ifølge FRIHETEN blir det i Finansdepartementet og Norges Bank opplyst at dette er et ledd i den alminnelige politikk som går ut på å trekke mest mulig utenlandsk kapital til landet. Nå lengter vel de gamle røde sangere etter Fellesmarkedet, som skal få riktig sving på salgsapparatet.

SVART RASEBEVISSTHET.

Det svenske blad «Ronneby-Posten. Karlshamns Allehanda» har offentliggjort et intervju med en svensk sjømann, overstyrmann Torgels-

son, som har gode kontakter i Sør-Afrika og som forteller meget om forholdene der som ikke stemmer med den autoriserte nydemokratiske «sannhet». I intervjuet heter det blant annet følgende, som en bør merke seg: «Enligt vår sagesman är den svarte utomordentlig rasmedveten. Han tycker inte om bastarder och anledningen till att man har så stränga lagar när det gäller umgänget svart-hvit lär bl. a. emanera från att man vill undvika en korsning som ingendera parten känner särskilt för».

FELLESMARKEDET.

For de nordmenn som lar seg innbilde at Fellesmarkedet utelukkende er en økonomisk affære og at det bare er tap eller fortjeneste i kroner og ører som bør avgjøre vårt medlemskap, kan det være grunn til å merke seg et NTB-telegram, hvori det heter at «de 142 medlemmene i Fellesmarkedets parlamentariske forsamling vedtok tirsdag en resolusjon om reell politisk enhet innenfor «de seks». Forsamlingen henstilte til eksekutivkommissjonen å ta seg av dette spørsmål i lys av kommunikeet fra møtet mellom de seks landenes statsoverhoder i Bonn i juli år.

HØYRE ER FORHIPPEN.

Når vi skriver om Fellesmarkedet kan det ellers ha sin symptomatiske interesse

England - -

(Forts. fra s. 5)

bestemme over sin egen skjebne. Men den egentlig bevegende kraft er Amerikas eget mindreverdighetskompleks.

Og hvem vil så trenge inn i det vakuum som blir skapt i mange land? Tyskland er ute av stand til det, nøyaktig som så mange andre land med kolonialerfaring. Så kan jeg si dere hvem som da kommer til å rykke frem: Russland!

I løpet av de kommende 10 år vil Russland være den sterkeste verdensmakt. Den historiske utvikling vil da ikke lenger kunne tvinges tilbake.

Derfor står det til oss å våge forsøket på nu å stanse begivenhetenes utvikling. Jeg vet at dette er Hitlers ønske. Det er hans yndlingsdrøm at denne verdenssituasjon blir forebygget. Men vi har ikke lang tid på oss til å endre begivenhetenes gang».

There is nothing either good or bad, but thinking makes it so. (Shakespeare).

TANNLEGE MAAMOEN

Hansteensgt. 2
Tlf. 44 43 33

ANNELISE PAROW

TANNINNSETNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - v. Lademoen kirke - Voldsminde

Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2
Tlf. 44 75 54

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsv. 5, Ø. Ullern
Telefon 55 61 29 - Oslo

Oslo Stigefabrikk

Inneh. ALF T. LUNDE,

Mosseveien 8, Oslo

Tlf. 68 88 17, priv. 67 07 79

Skyvestiger ojet m/ eadimerte beslag. Takstiger av jern, malertrapper og helbare loftstrapper.

å notere seg at det Høyre som gikk så på silketøfler før valget da det gjaldt å la velgerne få rede på hva en egentlig mente om Norges deltakelse i Fellesmarkedet — forøvrig i likhet med de andre partier — tydeligvis nå har kastet masken og til og med foregriper begivenhetenes forutbestemte gang. Således sendte Høyres pressekontor ut en melding om at det statslig oppnevnte Frihandelsutvalget enstemmig hadde anbefalt medlemskap i EEC, noe en dagen etter måtte korrigere derhen at utvalget bare hadde anbefalt det som allerede forlengst har skjedd fra regjeringens side, nemlig å gå igang med forhandlinger om hvilke betingelser medlemskap kan skje på.

UNDERTRYKKELSEN AV KATANGA.

Efter at FN hadde fått igang den krig i Katanga, som kostet mange menneskeliv også bortsett fra generalsekretærens og hadde skapt lignende forhold i det fredelige Katanga som i resten av Kongo, sendte Katangas regjering et åpent brev til FN, som burde gjøre inntrykk på noen hver. Det heter i brevet at «Kongos enhet ikke er noe annet enn en myte, en falsk idé og en imaginær visjon». Av brevet fremgår det videre at det ikke vil nytte å presse Katanga inn som et ledd i en forent republikk som ikke hviler på noe felles ideologisk, sproglig og rase-messig grunnlag. Det blir slått fast at Katanga, som for det meste er befolket av bantunegre, har basert seg på en solid økonomi og kulturelle bånd med område i det tidligere Belgisk Kongo. «Hvis det ikke hadde vært for visse innflydelsesrike medlemmer av FN, ville ikke Katanga nå vært utsatt for krigens redsler», het det i brevet.

FOLK OG LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo
Telefon 37 76 96
Boks 3214

Abonnementspriser:

Kr. 30,- pr. år, kr. 15,- pr. halvår i Skandinavia. Utlandet forøvrig: kr. 35,- pr. år, kr. 17,50 pr. halvår. I nøytralt omslag kr. 40,- pr. år, kr. 20,- pr. halvår

Løssalg 75 øre

Annonsepris:

32 øre pr. millimeter over en spalte.
Bruk postgiror. 16450.

Utgever A/L Folk og Land